# 1991. évi XXV. törvény
# a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról

Az Országgyűlés a tulajdonviszonyok rendezése, a forgalmi viszonyok és a piacgazdaság jegyében szükséges vállalkozások biztonságának megteremtése érdekében - a jogállamiság elvétől vezérelve, a társadalom igazságérzetét és teherbíróképességét egyaránt figyelembe véve - az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk orvoslása céljából a következő törvényt alkotja:

## *A törvény hatálya*

**1. §** (1) Részleges kárpótlás (a továbbiakban: kárpótlás) illeti meg azokat a természetes személyeket, akiknek magántulajdona az állam által 1939. május 1-jét követően alkotott, az *1. és 2. számú mellékletben* felsorolt jogszabályok alkalmazása által sérelmet szenvedett.

(2) E törvény alapján kárpótlás illeti meg azokat a 2. §-ban meghatározott természetes személyeket, akiknek magántulajdona az 1949. június 8-át követően alkotott, a 2. számú mellékletben felsorolt jogszabályok alkalmazása által sérelmet szenvedett.

(3) Az 1939. május 1-jétől 1949. június 8-áig terjedő időben alkotott, az 1. számú mellékletben felsorolt jogszabályok alkalmazásával okozott károk kárpótlására az e törvényben meghatározott elvek szerint 1991. november 30-áig megalkotandó külön törvény rendelkezései alapján kerül sor.

**2. §** (1) Kárpótlásra jogosult:

*a)* a magyar állampolgár,

*b)* aki a sérelem elszenvedésekor magyar állampolgár volt,

*c)* akit a magyar állampolgárságtól való megfosztással összefüggésben ért sérelem,

*d)* az a nem magyar állampolgár, aki 1990. december 31-én életvitelszerűen Magyarországon élt.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott jogosult (a továbbiakban: volt tulajdonos) elhalálozott, a kárpótlásra leszármazója, ennek hiányában túlélő házastársa tarthat igényt.

(3) A leszármazók kizárólag az elhalt felmenő után, a felmenőt megillető rész erejéig, egymás között egyenlő arányban jogosultak kárpótlásra. Ha valamely leszármazó elhalt és nincs leszármazója, az elhaltat megillető tulajdoni hányad után kárpótlás nem jár.

(4) Leszármazó hiányában az a túlélő házastárs jogosult kárpótlásra, aki a volt tulajdonossal, annak halálakor és a sérelem elszenvedésekor házasságban együtt élt.

(5) Nem illeti meg kárpótlás azt, akinek igényét nemzetközi szerződés már rendezte.

## *A kár mértékének meghatározása*

**3. §** (1) A kár mértékét átalányértékben kell meghatározni. Az egyes vagyonelemek átalányértékét a *3. számú melléklet* tartalmazza.

(2) Termőföld esetén a kár mértékét a 13. §-ban meghatározottak szerint kell megállapítani.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben szabályozott átalányérték magában foglalja az ingóságok értékét is.

(4) Egy vagyontárgy után csak egyféle kárpótlás jár, de a tulajdonost megilleti a választás lehetősége.

## *A kárpótlás mértéke*

**4. §** (1) A kárpótlás mértéke a 3. § szerint megállapított összesített kárnak a (2) bekezdésben meghatározott táblázat alapján számított, ezer forintra kerekített és a (3) bekezdésben említett mértéket meg nem haladó összege.

(2) A kárpótlás mértéke:

| | |
|---|---|
| 0-200 000 Ft | 100% |
| 200 001-300 000 Ft között | |
| 200 000 Ft és a 200 000 Ft-on felüli rész | 50%-a |
| 300 001-500 000 Ft között | |
| 250 000 Ft és a 300 000 Ft-on felüli rész | 30%-a |
| 500 001 Ft-tól | |
| 310 000 Ft és az 500 000 Ft-on felüli rész | 10%-a |

(3) A kárpótlás mértéke tulajdoni tárgyanként és volt tulajdonosonként az 5 000 000 Ft-ot nem haladhatja meg.

(4) Több tulajdonos esetén a kárpótlás mértékét a tulajdonostársak között tulajdoni hányaduk arányában kell megállapítani.

## *A kárpótlás módja*

**5. §** (1) A kárpótlás összegéről kárpótlási jegyet kell kiállítani. Egy jogosultnak csak azonos sorozatjellel [6. § (2) bek.] ellátott kárpótlási jegy adható.

(2) A kárpótlási jegy bemutatóra szóló, átruházható, a kárpótlás összegének megfelelő, az állammal szemben fennálló követelést névértékében megtestesítő értékpapír.

(3) A kárpótlási jegy a kibocsátása naptári negyedévének első napjától számított 3 évig kamatozik. A kamat mértéke a jegybanki alapkamat 75%-a.

(4) A kamat számításának kezdő időpontja - a kibocsátás időpontjától függetlenül - e törvény hatálybalépésének a napja.

(5) A kárpótlási jegy névértéke az Országos Kárrendezési Hivatal által havonta közzétett és a közzétételt követő naptári hónap első napjától jóváírható kamattal növekszik.

**6. §** (1) A kárpótlási jegy tartalmazza:

*a)* a „kárpótlási jegy" elnevezést,

*b)* a névértéket és a kamatjóváírásra [5. § (5) bekezdése] vonatkozó utalást,

*c)* a felhasználás módját (7. §),

*d)* a kibocsátás napjának és helyének a megjelölését,

*e)* a sorozatjelet [(2) bekezdés] és a sorszámot,

*f)* az Országos Kárrendezési Hivatal vezetőjének aláírását,

*g)* a kárpótlási jegy címletét (ezer forint, ötezer forint, tízezer forint).

(2) A kárpótlási jegyet A-J sorozatjellel kell ellátni. Az egyes sorozatokat azonos mennyiségben és ütemezésben kell kibocsátani.

(3) A kárpótlási jegy kibocsátására és forgalmára az e törvény rendelkezései az irányadóak.

**7. §** (1) Az állam biztosítja, hogy a kárpótlási jegyet annak birtokosa az e törvényben foglalt feltételekkel

*a)* az állami tulajdon privatizációja során értékesítésre kerülő vagyontárgyak, részvények, üzletrészek megvásárlására, továbbá

*b)* termőföld tulajdon megszerzésére

felhasználhatja.

(2) A kárpótlásra jogosult az e törvény alapján őt megillető kárpótlási jegyeket az állam tulajdonában álló, illetőleg az e törvény kihirdetése után az állam tulajdonából az

önkormányzat tulajdonába ingyenesen kerülő lakás értékesítése során fizetőeszközként névértékben felhasználhatja.

(3) Az Egzisztencia Hitelről szóló jogszabály alapján történő hitelfelvétel, illetve privatizációs hitel igénylése esetén a kárpótlási jegyet névértéken saját erőként kell figyelembe venni.

(4) A kárpótlásra jogosult kérésére a kárpótlási jegy ellenében a társadalombiztosítás keretében - külön törvény rendelkezései szerint - életjáradék folyósítható.

**8. §** (1) Az állami Vagyonügynökség javaslatára a Kormány a kárpótlási jegyek meghatározott sorozatát vagy a forgalomban lévő valamennyi kárpótlási jegy vásárlási célú felhasználását [7. § (1) bek. *a)* pont] a kibocsátástól számított ötödik teljes naptári év december 31-éig, évente legfeljebb összesen hat hónapos időtartamra felfüggesztheti. Ezt az időpontot követően a kárpótlási jegy vásárlási célú felhasználása nem korlátozható.

(2) A kárpótlási jegyek sorozatának felfüggesztése kétéves átlagban azonos időtartamban nyilvános sorsolás alapján történhet. A felfüggesztés időtartamával a kamat szempontjából figyelembe veendő idő meghosszabbodik.

(3) A gazdasági társasággá átalakuló állami vállalatok vagyonmérleg szerinti vagyonának, illetőleg a közvetlenül értékesítésre kerülő állami tulajdonú vagyontárgyak értékének legalább 10%-áig kell ellenértékként kárpótlási jegyet elfogadni. Az ezen felüli mértéket az állami Vagyonügynökség határozza meg.

(4) A szövetkezet által a 26. §-ban meghatározott módon szerzett kárpótlási jegyet a gazdasági társasággá átalakuló állami élelmiszeripari vállalatok vagyonmérleg szerinti vagyonának legalább 20%-áig kell ellenértékként elfogadni. Az ezen felüli mértéket az állami Vagyonügynökség határozza meg.

(5) Ha az állami Vagyonügynökség igazgatótanácsa a gazdasági társasággá átalakuló állami vállalat vagy a közvetlenül értékesítésre kerülő állami tulajdonú vagyontárgy egy tulajdonos részére történő értékesítéséről dönt, a (3)-(4) bekezdésben meghatározott legkisebb mértéktől az állami Vagyonügynökség eltérhet.

**9. §** A kárpótlásra jogosultat a volt tulajdonának az állami Vagyonügynökség vagy önkormányzat által történő értékesítése során elővásárlási jog illeti meg, kivéve az 1990. évi LXXIV. törvény hatálya alá tartozó eseteket, továbbá ha az önkormányzat, illetőleg az állam tulajdonában álló bérlakást az abban bent lakó vásárolja meg, valamint ha a tulajdon vagyoni értékű jogra (például társasági tagsági jog) vonatkozott, vagy ha vagyontárgyat megszerző, vagy ilyen vagyontárgy apportálásával létrejött társaság tagsági jogát értékesíti az állami Vagyonügynökség.

## *Eljárási szabályok*

**10. §** (1) Az e törvény hatálya alá tartozó ügyekben első fokon a megyei (fővárosi) kárrendezési hivatal, másodfokon az Országos Kárrendezési Hivatal (a továbbiakban együtt: hivatal) jár el.

(2) A megyei (fővárosi) kárrendezési hivatal munkájában az I. fokú természetvédelmi hatóság, az Országos Kárrendezési Hivatal munkájában a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium szakhatóságként vesz részt.

(3) A hivatal jogerős határozata bíróság által felülvizsgálható. A bíróság a megtámadott határozat megváltoztatására is jogosult. Az eljárás lefolytatására a Pp. XX. fejezetében foglalt szabályok az irányadók.

**11. §** (1) A kárpótlás iránti kérelmet a jogosult e törvény hatálybalépését követő 90 napon belül nyújthatja be az illetékes megyei (fővárosi) kárrendezési hivatalhoz.

(2) Abban az esetben, ha a kárpótlás alapjául szolgáló vagyontárgyak között ingatlan is van, az annak fekvése szerinti megyei (fővárosi) kárrendezési hivatal jár el.

(3) Ha a jogosult állandó lakóhelye külföldön van, az eljárásra a fővárosi kárrendezési hivatal az illetékes.

(4) Több megyei (fővárosi) kárrendezési hivatal illetékessége (pozitív illetékességi összeütközés) esetén a jogosult választása szerinti megyei (fővárosi) kárrendezési hivatal bírálja el a jogosult összeg igényét.

**12. §** (1) A kérelmet írásban kell benyújtani. A kérelem benyújtására a 11. § (1) bekezdésében előírt határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

(2) A kérelemhez csatolni kell a jogosultságot igazoló valamennyi okiratot vagy annak másolatát, illetőleg ezek hiányában hivatkozni kell az egyéb bizonyítási eszközökre.

(3) Amennyiben a kérelem benyújtására nem a (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően kerül sor, a kérelmet a hivatal megfelelő póthatáridő kitűzésével hiánypótlásra adja vissza. Amennyiben a jogosult a hiányt ismételt hiánypótlási felhívásra sem pótolja, a hivatal a kérelmet a rendelkezésre álló adatok alapján bírálja el.

(4) A megyei (fővárosi) kárrendezési hivatal a 11. § (1) bekezdésében megállapított határidő elteltétől számított két hónapon belül összesített értesítést küld az érintett gazdálkodó szervezeteknek arról, hogy a tulajdonukban, vagy használatukban lévő, s az e törvény hatálya alá tartozó módon megszerzett termőföldre tekintettel mekkora aranykorona mennyiségre jelentettek be kárpótlási igényt.

(5) A hivatal az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény szabályai szerint jár el, azzal az eltéréssel, hogy:

*a)* az ügyintézési határidő a kérelem benyújtásától számított hat hónap, amelyet a hivatal vezetője egy ízben legfeljebb három hónappal meghosszabbíthat,

*b)* ha a kérelem benyújtásakor vagy a hivatal felhívására az igénylő igazolja, hogy a kárpótlási igényét megalapozó tulajdonjogának megállapításához szükséges más bírósági, hatósági eljárást megindította, az eljárást fel kell függeszteni.

(6) Az e törvény alapján a hivatal előtt induló eljárások illetékmentesek.

## *A termőföldre vonatkozó sajátos szabályok*

**13. §** (1) Termőföld esetén a kár mértékét a termőföld kataszteri tiszta jövedelme (a továbbiakban: AK érték) alapján kell megállapítani úgy, hogy egy AK érték ezer forintnak felel meg. Erdők esetében az AK érték négyszeres szorzatát kell alapul venni.

(2) Ha a volt tulajdonos a termőföldjéért csereföldet kapott, a kár mértékét a különbözetként mutatkozó AK érték alapján kell meghatározni.

(3) Amennyiben a földrészlet AK adata a korábbi okiratból nem állapítható meg, akkor az AK értéket a föld fekvése szerint község (város) kataszteri tiszta jövedelmi adatainak 1982-1985. évi lezárása során megállapított átlagos AK adatok alapulvételével kell kiszámolni.

(4) Ha az eredeti földet, vagy annak egy részét művelés alól kivett területként vagy halastóként tartották nyilván, a kár mértékét a föld fekvése szerinti község (város) legalacsonyabb minőségű szántó művelési ágra meghatározott AK értéke alapján kell megállapítani.

**14. §** Ha a volt tulajdonos a termőföldjéért bármilyen térítésben (például megváltási árban) részesült, úgy annak összegét a kárpótlás 4. §-a alapján kiszámított mértékéből le kell vonni.

**15. §** (1) A kárpótlás termőföldben történő biztosítása érdekében a szövetkezet vagy jogutódja (a továbbiakban: szövetkezet) a 12. § (4) bekezdésében említett értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül a 16-18. §-okban foglalt rendelkezéseknek megfelelően kijelöli azt az e törvény kihirdetése napján a tulajdonában vagy használatában álló termőföldterületet, amelyet a 2. számú mellékletben felsorolt jogszabályok alapján szerzett meg. Amennyiben a szövetkezet a kijelölési kötelezettségének nem tesz eleget, akkor az e törvény alapján megszerzett, s a tulajdonában vagy használatában lévő termőföld mennyiség teljes egészében kijelöltnek tekintendő.

(2) Az (1) bekezdés alapján kijelölt termőföldterületre a kárpótlásra jogosultakat vételi jog illeti meg.

**16. §** A szövetkezetnek legalább a 12. § (4) bekezdésében említett értesítésben meghatározott AK értékű termőföldterületet kell kijelölnie úgy, hogy a kijelölt földmennyiség átlagos AK értékének meg kell egyeznie a szövetkezet egyéb földterületének átlagos AK értékével.

**17. §** (1) A kijelölés során a szövetkezetben a szövetkezeti tagok és alkalmazottak, állami gazdaságnál az alkalmazottak földtulajdonhoz juttatása céljából földalapot kell képezni. A földalap nagyságát úgy kell meghatározni, hogy átlagosan szövetkezeti tagonként 30 AK, szövetkezeti és állami gazdasági alkalmazottak esetében 20 AK értékű termőföld jusson személyenként. Az így számított földalap AK értéke nem haladhatja meg a szövetkezet tulajdonában, illetőleg az állami gazdaság kezelésében lévő termőföld AK értékének 50%-át.

(2) Az (1) bekezdésben említett földalap számításánál szövetkezeti tagként, illetve alkalmazottként, továbbá állami gazdasági alkalmazottként az vehető figyelembe, aki 1991. január 1-jén és azóta is a szövetkezet vagy állami gazdaság tagja, illetve alkalmazottja, és az (1) bekezdésben meghatározottnál kisebb mezőgazdasági földtulajdonnal rendelkezik.

**18. §** (1) A kiadásra kerülő termőföldet a védett természeti területen kívül kell kijelölni.

(2) Ha a védett természeti területen kívül rendelkezésre álló terület a kijelöléshez nem elegendő - a nemzeti park, a nemzetközi egyezmények hatálya alá tartozó és a fokozottan védett területek kivételével -, a szövetkezet tulajdonában lévő szántó, kert, gyümölcsös, szőlő és erdő művelési ágba tartozó védett természeti terület is kijelölhető.

(3) A védett természeti területből történő kijelölés esetén a természetvédelmi hatóság hozzájárulását be kell szerezni.

(4) Amennyiben a kárpótlás során védett természeti terület kerül kiadásra, vagy a terület hasznosítására más korlátozás áll fenn, erről az árverésen (21. §) résztvevőket írásban tájékoztatni kell.

(5) E rendelkezéseket kell alkalmazni védelemre tervezett területek esetében is.

(6) Nem lehet kijelölni a műemlékileg védett, eredetileg nem mezőgazdasági rendeltetésű épülethez, építményhez tartozó, illetve körülötte lévő eredetileg nem termőföld rendeltetésű földterületet.

**19. §** Az állam a szövetkezeti földek árverésével egy időben, illetőleg azt követően állami tulajdonú földeket is árverésre bocsát. Az így árverésre bocsátott termőföldek AK értékének el kell érnie a szövetkezetek által árverésre bocsátott termőföldek AK értékének legalább 20%-át.

**20. §** (1) A 15-19. §-ban kijelölt termőföldek árverés útján kerülnek a kárpótlásra jogosultak részére értékesítésre. Ha a volt tulajdonos földje, mint állami tulajdonú föld került a szövetkezet közös használatába, a szövetkezet a közös használatában lévő állami tulajdonú termőföldeket is árverésre bocsáthatja.

(2) Az árverés legkorábbi, illetve legkésőbbi időpontját a kárpótlás iránti kérelmek elbírálására tekintettel a szövetkezet székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) kárrendezési hivatal állapítja meg.

**21. §** (1) Az árverésen az őt megillető kárpótlási jegyekkel az a kárpótlásra jogosult vehet részt,

*a)* akinek az elvett termőföldje a szövetkezet tulajdonában vagy használatában van,

*b)* aki a termőföldet árverező szövetkezetnek 1991. január 1-jén és az árverés időpontjában is a tagja,

*c)* akinek 1991. június 1-jén abban a községben, városban volt az állandó lakóhelye, ahol az árverező szövetkezet termőföldterülete van.

(2) Az árverést a szövetkezet székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) kárrendezési hivatal államigazgatási jogkörben eljáró tagja vezeti, s az árverés törvényes menetét közjegyző hitelesíti.

**22. §** (1) Az árverésen résztvevők az egy aranykoronának megfelelő forintértékre licitálnak. A kikiáltási ár 3000 Ft/AK. Ha e kikiáltási áron vagy afelett nincs ajánlat, a kikiáltási ár folyamatosan, de legfeljebb 500 Ft/AK értékig csökkenthető.

(2) Az árverést a végrehajtási rendeletben meghatározott módon kell lefolytatni. Az árverés során elfogadott ajánlatok tevői - az ajánlatukban foglaltaknak megfelelően - gyakorolhatják vételi jogukat a szövetkezet 15-18. §-ban meghatározott termőföldjének általuk kiválasztott részletére. A kárpótlásra jogosult tanyatulajdonost a tanyája körüli termőföldre az árverés során elővásárlási jog illeti meg.

**23. §** (1) A 22. § (2) bekezdésében meghatározott vételi jogot az a jogosult gyakorolhatja, aki kötelezettséget vállal a termőföld mezőgazdasági hasznosítására és arra, hogy a termőföldet a mezőgazdasági termelésből öt éven belül nem vonja ki.

(2) Azt a vételi jog alapján szerzett termőföldet, amelynek tulajdonosa az (1) bekezdésben vállalt kötelezettségét a tulajdonszerzéstől számított öt éven belül megszegi, kártalanítás nélkül állami tulajdonba kell venni és árverés útján kell értékesíteni.

(3) A vételi jog alapján szerzett termőföldnek a tulajdonszerzéstől számított három éven belül történő elidegenítéséből származó bevételnek a termőföldre fordított értéknövelő beruházási kiadásokkal csökkentett részét teljes egészében az elidegenítés évében kell a tulajdonosnak a személyi jövedelemadó adóalapjául szolgáló összjövedelméhez hozzászámítani. Bevételnek az illetékkiszabás alapjául szolgáló forgalmi értéket kell tekinteni.

**24. §** (1) Az a 21. §-ban meghatározott kárpótlásra jogosult, aki vállalja, hogy az adóhatóságnál az árveréstől számított 30 napon belül mezőgazdasági vállalkozóként bejelentkezik, mezőgazdasági vállalkozási támogatásként - az árverésen való termőföldvásárlás céljából - igényt tarthat a 3. § alapján megállapított kár mértéke és a 4. § szerinti kárpótlás összege közötti különbözetre. A kárpótlás és a támogatás együttes összege az 1 millió forintot nem haladhatja meg.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett támogatásban részesülő személy az előírt határidőn belül mezőgazdasági vállalkozóként nem jelentkezik be, vagy az adóhatóság a termőföld vásárlásától számított öt éven belül megállapítja, hogy ténylegesen nem folytat mezőgazdasági vállalkozói tevékenységet, a támogatás hitellé alakul át és azonnal esedékessé válik.

(3)Arra a termőföldre, amelyet a kárpótolt az (1) bekezdésben említett támogatással szerez meg, az állam javára öt évi időtartamra jelzálogjogot és elidegenítési tilalmat kell bejegyezni.

Amennyiben e határidőn belül a kárpótolt az adóhatóságnál a támogatás összegét befizeti, az állam javára bejegyzett jelzálogjogot és elidegenítési tilalmat törölni kell.

(4) A mezőgazdasági vállalkozási támogatás összegéről - a jogosult kérelmére - az illetékes hivatal utalványt ad, amelyet az árverés során a kárpótlási jeggyel azonos módon lehet felhasználni. Az utalványból - a szövetkezet tulajdonában lévő föld árverésen történő megszerzése ellenében a kárpótlásra jogosult által - felhasznált összeg erejéig a szövetkezet kárpótlási jegyet igényelhet a székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) kárrendezési hivataltól.

**25. §** (1) A kárpótlásra jogosult az általa megvásárolt termőföld AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésének állami támogatással csökkentett összegű megtérítésére köteles a földet az árverésen eladó részére.

(2) A megvásárolt termőföld kijelölésével, önálló ingatlanként történő kialakításával és ennek ingatlannyilvántartási bejegyzésével kapcsolatos költségek a vásárlót terhelik, a tulajdonszerzés mentes a vagyonszerzési illeték alól.

**26. §** A 15-18. § alapján kijelölt, s a szövetkezet által árverésen értékesített termőföld ellenértékeként megszerzett kárpótlási jegyeket a szövetkezet a 7. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően felhasználhatja, kivéve a használatában lévő állami tulajdonú termőföld értékesítése ellenében megszerzett kárpótlási jegyeket.

**27. §** (1) Az állami gazdaságnak a kezelésében lévő állami tulajdonú termőföld kijelölése és árverezése tekintetében a 15-26. §-ban foglaltaknak megfelelően kell eljárni.

(2) Az állami gazdaságok által a 15. § (1) bekezdés alapján kijelölt termőföldön túlmenően árverésre kijelölt állami tulajdonú termőföld árverésén minden kárpótlásra jogosult az őt megillető kárpótlási jeggyel részt vehet. Erre az árverésre a 22-23. és a 25. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

**28. §** Az állami tulajdonú termőföld ellenében az árverésen kapott kárpótlási jegyet a szövetkezet, illetőleg az állami gazdaság 30 napon belül köteles eljuttatni az illetékes megyei (fővárosi) kárrendezési hivatalhoz.

## *Záró rendelkezések*

**29. §** E törvény végrehajtásáról - ideértve a hivatal felállítására és működésére vonatkozó szabályok megállapítását is - a Kormány gondoskodik.

**30. §** Ez a törvény a kihirdetése napját követő 30. napon lép hatályba, kivéve a 7. § (2) bekezdését és a 29. §-t, amelyek a kihirdetés napján lépnek hatályba.

## *1. számú melléklet az 1991. évi XXV. törvényhez*

1. 1939: IV. tc. a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról

*1940*

2. .3350 / 1940 ME r. az 1939: IV. tc. földbirtokpolitikai rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó szabályok kiegészítéséről

*1942*

3. 1942: XV. tc. a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól és végrehajtásáról a 3600 / 1943 ME r.

4. 550.000/1942. FM r. a zsidók tulajdonában lévő kisebb ingatlanok átengedéséről

*1943*

5. 4070/1943. ME r. a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló 1942: XV. tc. hatálya alá eső ingatlanokhoz tartozó állatállomány és holtfelszerelés forgalmának korlátozásáról

*1944*

6. 1600/1944. ME r. a zsidók vagyonának bejelentéséről és zár alá vételéről

7. 1830/1944. ME r. a zsidók zár alá vett műtárgyainak számbavételéről és megőrzéséről

8. 2650 / 1944. ME r. a zsidók vagyonával kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról

9. 50.550/1944. KKM a zsidó kereskedők üzletéhez tartozó árukészletek és üzleti berendezések zár alá vételéről

*1945*

10. 1945: VI. tc. a nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földmívesnép földhözjuttatása tárgyában kibocsátott 600/1945. ME r. törvényerőre emeléséről

11. A Nemzeti Kormány 12.330/1945. ME r. a magyarországi német lakosságnak Németországba való áttelepítéséről

12. 2.400/1945. FM r. házhelyeknek, valamint a közérdekű telkeknek juttatásáról

13. 5.600/1945. FM r. a nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földmívesnép földhözjuttatásáról szóló 600/1945. ME r. további végrehajtása tárgyában

*1946*

14. 1946: IX. tc. a telepítésről és a földreform befejezésének előmozdításáról

15. 1946: XIII. tc. a szénbányászat államosításáról

16. 1946: XX. tc. egyes villamosművek energiatelepeinek és távvezetékeinek állami tulajdonba vételéről és a villamos energiagazdálkodással kapcsolatos egyéb rendelkezésekről

*1947*

17. 1947: V. tc. a földreform befejezése érdekében szükséges egyes rendelkezésekről

18. 1947: XIX. tc. a szovjet-orosz katonai emlékművek és hősi temetők kegyeleti gondozása tárgyában

19. 1947: XXX. tc. a Magyar Nemzeti Bank és a Pénzintézeti Központ I. kúriájába tartozó, részvénytársasági alapon működő pénzintézetek magyar tulajdonban levő részvényeinek állami tulajdonbavételéről

20. 12.200/1947. Korm. r. a magyarországi német lakosság Németországba áttelepítéséről szóló 12.330/1945. ME r., valamint az ezzel kapcsolatos egyéb rendeletek módosítása, kiegészítése és összefoglalása

*1948*

21. 1948: XIII. tc. a bauxitbányászat és az alumíniumtermelés államosításáról

22. 1948: XXV. tc. az egyes ipari vállalatok állami tulajdonba vételéről

23. 1948: XXVI. tc. külföldön tartózkodó egyes személyeknek magyar állampolgárságuktól való megfosztása és vagyonuk elkobzása tárgyában

24. 1948: XXXIII. tc. a nem állami iskolák fenntartásának az állam által való átvétele, az azokkal összefüggő vagyontárgyak állami tulajdonba vétele és személyzetének állami szolgálatba való átvétele tárgyában

25. 1948: LX. tc. a magyar állampolgárságról

26. 10.010/1948: Korm. r. a földbirtokreform végrehajtása során megváltott vagy elkobzott ingatlanokhoz tartozó mezőgazdasági ipari üzemek igénybevétele tárgyában

27. 12.770/1948. Korm. r. a vitézi telek, a haditelek, a családi birtok és védett birtok különleges jogi minőségének megszüntetése tárgyában

28. 22.140/1948. FM r. a földbirtokreform végrehajtásával kapcsolatos egyes kérdések szabályozása tárgyában

29. 22.900/1948. FM r. a magyarországi német lakosság Németországba áttelepítéséről szóló 12.200/1947. Korm. r. vagyonjogi rendelkezéseinek végrehajtásáról

30. 13.390/1948. (1949. I. 5.) Korm. r. a közforgalmú és korlátolt közforgalmú keskenynyomközű vasutak állami tulajdonba vételéről

*1949*

*(1949. június 8-ig)*

31. 1949. évi I. tv. a szovjet katonai emlékművek és hősi temetők céljára szolgáló ingatlanoknak (községi) városi tulajdonba vételéről

32. 1949. évi VII. tv. a hitbizományok megszüntetéséről és a végrehajtásáról szóló 33.000/1949. IM r.

33. 450/1949. (I. 15.) Korm. r. egyes gazdasági vasutaknak az államkincstár tulajdonába vételéről

34. 690/1949. (I. 22.) Korm. r. a földreform végrehajtása során megváltott vagy elkobzott ingatlanokhoz tartozó erdőgazdasági ipari üzemek igénybevételéről

35. 1.310/1949. (II. 12.) Korm. r. az ország területéről engedély nélkül eltávozott személyek bejelentése és visszahagyott vagyonuk kezelése tárgyában

36. 2.050/1949. (III. 5.) Korm. r. a cséplőgépek műszaki állapotának felülvizsgálásáról és egyes cséplőgépek igénybevételéről.

## ***2. számú melléklet az 1991. évi XXV. törvényhez***

*1949*

1. 1949. évi XXIV. tv. a földreform és a telepítés befejezésével összefüggő egyes kérdések rendezéséről

2. 1949. évi 3. tvr. a mező- és erdőgazdasági ingatlanok részleges tagosításáról

3. 1949. évi 20. tvr. egyes ipari és közlekedési vállalatok állami tulajdonba vételéről

4. 4091/1949. (VI. 16.) Korm. r. a mezőgazdasági ingatlanok és azok felszerelésének felajánlásáról

5. 4096/1949. (VI. 18.) Korm. r. a temetkezési tennivalóknak egyes városokban és községekben községi vállalat útján való ellátása tárgyában

6. 4153/1949. (VII. 29.) Korm. r. a fűrészüzemek felülvizsgálása és kijelölése, valamint a 470/1949. (I. 15.) Korm. r. módosítása tárgyában, amennyiben a 4. § (4) bekezdésében foglaltak alapján zár alá vett üzemet a későbbiekben kártalanítás nélkül állami tulajdonba vették

7. 4162/1949. (VII. 26.) Korm. r. a jogtalan határátlépés és a határon folyó csempészés egyes határrészeken való fokozottabb megakadályozásának előmozdításáról, amennyiben az 1. § (2) bekezdésében foglaltak alapján az állam használatába átment ingatlant a későbbiekben kártalanítás nélkül állami tulajdonba vették

8. 4314/1949. (XI. 13.) MT r. az egyes szövetkezetek egyesülésének megkönnyítése tárgyában

*1950*

9. 1950. évi 25. tvr. a közforgalmú gyógyszertárak állami tulajdonba vételéről

10. 284/1950. (XII. 10.) MT r. ipari munkások, bányászok és közlekedési alkalmazottak ingatlanainak az állam részére történő felajánlásáról

11. 16100/1950. (VIII. 23.) FM r. a mező- és erdőgazdasági ingatlanok részleges tagosításáról szóló 1949. évi 3. tvr. végrehajtásáról az 1950. évre

*1951*

12. 94/1951. (IV. 17.) MT r. a vagyonelkobzással kapcsolatos eljárás újabb szabályozásáról

13. 101/1951. (IV. 29.) MT r. a lakásra alkalmas, de egyéb célra használt helyiségek bejelentéséről és átadásáról, valamint a kiegészítéséről és módosításáról szóló 165/1951. (IX. 7.) MT r., amennyiben az igénybe vett helyiségeket a későbbiekben kártalanítás nélkül állami tulajdonba vették

14. 145/1951. (VII. 24.) MT r. a termelőszövetkezeti községekben (városokban) a mező- és erdőgazdasági ingatlanok tagosításáról

*1952*

15. 1952. évi 4. tvr. az egyes házingatlanok állami tulajdonba vételéről, kivéve azokat, akiknek házingatlanát az 1957. évi 28. tvr.-ben foglaltak alapján mentesítették az állami tulajdonbavétel alól

*1956*

16. 1956. évi 15. tvr. a földrendezésekről és tagosításokról

*1957*

17. 1957. évi V. tv. az állampolgárságról

18. 1957. évi 32. tvr. az 1956. évi október 23. napját követően jogellenesen külföldre távozott személyek vagyonjogi helyzetének rendezéséről, kivéve azokat a vagyontárgyakat, amelyek tulajdonjoga a 3. §-ban foglaltak szerint az öröklésre jogosult családtagokra szállt át

19. 1957. évi 52. tvr. a mezőgazdasági ingatlanok tulajdoni és használati viszonyairól szóló 1957. évi 10. tvr. kiegészítéséről

*1958*

20. 1958. évi 13. tvr. az állami tulajdonba vett házingatlanokkal kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 1957. évi 28. tvr. módosításáról

*1959*

21. 1959. évi 24. tvr. a mezőgazdasági nagyüzemi gazdálkodásra alkalmas területek kialakításáról

*1960*

22. 1960. évi 22. tvr. a mezőgazdasági nagyüzemi gazdálkodásra alkalmas területek kialakításáról szóló 1959. évi 24. tvr. kiegészítéséről és módosításáról

*1965*

23. 1965. évi 20. tvr. a földfelajánlás szabályainak módosításáról

24. 1965. évi 21. tvr. az 1960. évi 22. tvr. kiegészítéséről

*1967*

25. 1967. évi IV. törvény a földtulajdon és a földhasználat továbbfejlesztéséről.

*1971*

26. 31/1971. (X. 5.) Korm. r. az állampolgárok telektulajdonának egyes kérdéseiről

27. 32/1971. (IX. 5.) Korm. r. az állampolgárok lakás- és üdülőtulajdonának egyes kérdéseiről

*1987*

28. A földről szóló 1987. évi I. törvény 30-32. §-ai és 39. §-ának (4) bekezdése

## ***3. számú melléklet az 1991. évi XXV. törvényhez***

A kár mértékének meghatározásához figyelembe veendő átalányértékek a különböző vagyonelemeknél:

*a)* Az ingatlan (a lakás, az üzlet, a műhely és az üres belterületi telek) alapterülete után

| | | A kárpótlás alapjául szolgáló érték ($Ft/m^2$) |
|---|---|---|
| *Fővárosban* | | |
| mai lakbérövezet szerint | | |
| I. | (+25%) | 2000 |
| II. | (+10%) | 1500 |
| III. | (normál) | 1000 |
| *Városban* (mai közig. besorolás szerint) | | 800 |
| *Egyéb településen* | | 500 |
| *üres belterületi építési telek* | | 200 |

*b)* A vállalatok esetén az állandó alkalmazottként foglalkoztatottak létszámától függően

| Alkalmazottak száma | | A kárpótlás alapjául szolgáló érték (ezer Ft) |
|---|---|---|
| 0- | 2 fő | 150 |
| 3- | 5 fő | 500 |
| 6- | 10 fő | 700 |
| 11- | 20 fő | 1000 |
| 21- | 50 fő | 1700 |
| 51- | 100 fő | 2500 |
| 100 fő felett | | 5000 |